

31974L0061

L 38/22

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

11.2.1974.

PADOMES DIREKTĪVA

(1973. gada 17. decembris)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pretaizbraukšanas ierīcēm

(74/61/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

1. pants

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

Šajā direktīvā "transportlīdzekļi" ir visi mehāniskie transportlīdzekļi, kas ir paredzēti izmantošanai uz ceļiem, ar virsbūvi vai bez tās, ar vismaz četriem riteņiem un maksimālo projektēto ātrumu, kurš lielāks par 25 km/h, izņemot transportlīdzekļus, kas pārvietojas pa sliežu ceļiem, kā arī lauksaimniecībā izmantojamus traktoros un pārvietojamu tehniku, un tehniskās iekārtas.

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾;

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

2. pants

tā kā tehniskās prasības, kurām mehāniskajiem transportlīdzekļiem jāatbilst saskaņā ar valsts tiesību aktiem, attiecas, *inter alia*, uz šādu transportlīdzekļu pretaizbraukšanas ierīcēm;

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt piešķirt transportlīdzekļa EEK tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu sakarā ar pretaizbraukšanas ierīcēm, ja šīs ierīces atbilst I pielikumā izklāstītajām prasībām.

tā kā šīs prasības dažādās dalībvalstīs atšķiras; tā kā tādēļ visās dalībvalstīs papildus esošajiem noteikumiem vai to vietā būtu jānosaka vienādas prasības, lai dotu iespēju attiecībā uz visu veidu transportlīdzekļiem piemērot, jo īpaši EEK tipa apstiprināšanas procedūru, kas noteikta ar Padomes 1970. gada 6. februāra Direktīvu par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu ⁽³⁾;

3. pants

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt vai aizliegt transportlīdzekļa pārdošanu, reģistrāciju, nodošanu ekspluatācijā vai lietošanu sakarā ar tā pretaizbraukšanas ierīcēm, ja šīs ierīces atbilst I pielikumā izklāstītajām prasībām.

tā kā attiecībā uz tehniskajām prasībām ir ieteicams balstīties uz tām, kas paredzētas ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumos Nr. 18 ⁽⁴⁾ ("Vienoti noteikumi par transportlīdzekļu apstiprināšanu attiecībā uz to aizsardzību pret neatļautu izmantošanu"), kuri ir pievienoti 1958. gada 20. marta Nolīgumam par mehānisko transportlīdzekļu iekārtu un detaļu vienotu apstiprināšanas nosacījumu pieņemšanu un šāda apstiprinājuma savstarpēju atzīšanu,

4. pants

Dalībvalsts, kas ir piešķirusi tipa apstiprinājumu, veic vajadzīgos pasākumus, lai iegūtu informāciju par jebkuru I pielikuma 2.2. punktā iekļautās detaļas vai parametra modifikāciju. Minētās dalībvalsts kompetentās iestādes nosaka, vai jāveic jauni modificēto transportlīdzekļu testi un vai par tiem jāstāda jauns ziņojums. Ja minētie testi liecina par neatbilstību šīs direktīvas prasībām, izmaiņas neapstiprina.

⁽¹⁾ OV C 112, 27.10.1972., 16. lpp.

⁽²⁾ OV C 60, 26.7.1973., 12. lpp.

⁽³⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.

⁽⁴⁾ EEK, Ženēva, E/ECE/324 – E/ECE/TRANS/505/Rev. Add. 17.

5. pants

Visus grozījumus, kas vajadzīgi, lai I un II pielikumā noteiktās prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar procedūru, kura paredzēta 13. pantā Padomes 1970. gada 6. februāra Direktīvā par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu.

6. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības 18 mēnešu laikā pēc tās paziņošanas, un tās nekavējoties par to informē Komisiju.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, paziņo Komisijai.

7. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1973. gada 17. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

I. NØRGAARD

I PIELIKUMS ⁽¹⁾

DARBĪBAS JOMA, DEFINĪCIJAS, EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS UN SPECIFIKĀCIJAS

1. IERĪCES UZSTĀDĪŠANA

Visi M_1 un N_1 kategoriju mehāniskie transportlīdzekļi (definēti 1970. gada 6. februāra Direktīvas I pielikumā) jāapriko ar pretaizbraukšanas ierīci. Šīs ierīces uzstādīšana citu kategoriju transportlīdzekļiem nav obligāta.

2. DEFINĪCIJAS

Šajā direktīvā:

(2.1.)

2.2. “transportlīdzekļa tips” pretaizbraukšanas ierīču sakarā ir tādu transportlīdzekļu kategorija, kas neatšķiras pēc tādiem būtiskiem parametriem, kā:

2.2.1. ražotāja apzīmējuma transportlīdzekļa tipam;

2.2.2. tā transportlīdzekļa sastāvdaļas vai sastāvdaļu novietojuma un konstrukcijas, uz kura pretaizbraukšanas ierīce darbojas;

2.2.3. pretaizbraukšanas ierīces tipa;

2.3. “pretaizbraukšanas ierīce” ir sastāvdaļu kopums, kas projektēts, lai novērstu transportlīdzekļa neatļautu izmantošanu. Pretaizbraukšanas ierīce ir izveidota, savienojot ierīci, kas neļauj iedarbināt motoru ar parastajiem vadības līdzekļiem, ar kādu no šīm ierīcēm. Pretaizbraukšanas ierīce var:

— darboties uz stūres mehānismu,

— darboties uz pārneseņu pārslēgšanas mehānismu,

— darboties uz transmisiju vai

— neļaut motoram darboties;

2.3.1. Ierīces, kas tikai neļauj atlaist transportlīdzekļu bremzes, neuzskata par pretaizbraukšanas ierīcēm;

(2.4.)

2.5. “stūres mehānisms” ir stūres vadības ierīce, stūres statnis un tā papildierīces, stūres vārpsta, stūres pārneseņu un jebkuras citas sastāvdaļas, kā tās, kas absorbē enerģiju sadursmē ar stūres ratu.

3. PIETEIKUMS EEK TIPA APSTIPRINĀJUMAM

3.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz pretaizbraukšanas ierīcēm iesniedz transportlīdzekļa ražotājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

3.2. Tam pievieno šādus dokumentus trijos eksemplāros un vēl šādas ziņas:

⁽¹⁾ Pielikuma teksts ir gandrīz identisks ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumu Nr. 18 tekstam; jo īpaši tādi paši ir punktu numuri; šā iemesla dēļ tad, ja šī direktīva atšķiras no Noteikumiem Nr. 18, atgādinājumam numurs ir norādīts iekavās.

- 3.2.1. transportlīdzekļa tipa sīku aprakstu attiecībā uz vadības novietojumu un konstrukciju vai mezglu, uz kura pretaizbraukšanas ierīce darbojas;
- 3.2.2. pretaizbraukšanas ierīces un tās piestiprinājuma vietas pie transportlīdzekļa rasējumus, kas ir atbilstīgā mērogā un pietiekami detalizēti;
- 3.2.3. ierīces tehnisko aprakstu.
- 3.3. Tehniskajam dienestam, kas ir atbildīgs par tipa apstiprināšanas testu izpildi, jāiesniedz:
 - 3.3.1. apstiprināmā transportlīdzekļa tipa paraugs un
 - 3.3.2. pēc tehniskā dienesta pieprasījuma tādas transportlīdzekļa sastāvdaļas, ko dienests uzskata par svarīgām 5. un 6. punktā paredzētajām pārbaudēm.
- 4. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMS
 - (4.1.)
 - (4.2.)
 - 4.3. EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam pievieno sertifikātu, kas atbilst paraugam II pielikumā.
 - (4.4.)
 - (4.4.1.)
 - (4.4.2.)
 - (4.5.)
 - (4.6.)
- 5. VISPĀRĪGI NORĀDĪJUMI
 - 5.1. Pretaizbraukšanas ierīci projektē tā, ka tā jāizslēdz, lai varētu:
 - 5.1.1. motoru iedarbināt ar parastajiem vadības līdzekļiem vai
 - 5.1.2. transportlīdzekli braukt vai pārvietot uz priekšu ar paša piedziņu.
 - 5.2. Kad pretaizbraukšanas ierīce darbojas, tad tās detaļas, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību 5.1.2. punkta nosacījumam, ar vienkāršiem līdzekļiem nedrīkst spēt padarīt neefektīvas.
 - 5.3. Motoru iedarbina atbilstīgi 5.1. punkta prasībām tikai ar vienu atslēgu vienā slēdzenē; izņemot 6.1.6. punktā paredzēto gadījumu, atslēgu nevar pilnīgi izvilkst no slēdzenes, ja 5.1. punktā minētā pretaizbraukšanas ierīce darbojas vai sāk darboties.
 - 5.4. Iepriekš 5.1. punktā minēto pretaizbraukšanas ierīci projektē tā, lai to nevarētu ātri un bez piepūles atvērt, padarīt nederīgu vai salauzt.
 - 5.5. Pretaizbraukšanas ierīci piemontē pie transportlīdzekļa kā pastāvīgu iekārtu. To aprīko tā, lai bloķētā stāvoklī arī pēc izņemšanas no apvalka to varētu izjaukt tikai ar īpašiem instrumentiem. Ja ir iespējams pretaizbraukšanas ierīci padarīt nederīgu, atskrūvējot skrūves, tad skrūves, ja vien tās nav neatskrūvējamas, atrodas aiz bloķētas pretaizbraukšanas ierīces detaļām.
 - 5.6. Slēdzeni droši iemontē pretaizbraukšanas ierīcē.

- 5.7. Izmantotajām slēdzenēm ir vismaz 1 000 dažādu kombināciju, tātad caurmērā ar vienai kombinācijai piemērotu atslēgu nevar atvērt vairāk kā vienu slēdzeni no 1000. Viena veida transportlīdzekļiem katras kombinācijas sastopamības biežums ir aptuveni viens pret tūkstoti.
- 5.8. Pretaizbraukšanas ierīces nedrīkst apdraudēt drošību, nejausi bloķējoties tad, kad transportlīdzeklis pārvietojas.
- 5.9. Ja pretaizbraukšanas ierīces darbībai ir vajadzīgas papildu enerģijas rezerves, kas nav vadītāja enerģija, tad tās var izmantot tikai ierīces bloķēšanas un atbloķēšanas sistēmas ierosināšanai. Pretaizbraukšanas ierīces stāvokli saglabā tikai mehāniski.
- 5.10. Pretaizbraukšanas ierīci var papildus aprīkot ar skaņas signālierīci, kas sāk darboties pie katra mēģinājuma ierīci atbloķēt, padarīt to nederīgu vai salauzt; signāli ir īsi un automātiski tiek pārtraukti ne vēlāk kā pēc 30 sekundēm; tie atjaunojas tikai pēc ierīces jaunas ierosināšanas. Turklāt tos emitē transportlīdzekļa parastā signālierīce.

(5.10.1.)

(5.10.2.)

6. ĪPAŠAS SPECIFIKĀCIJAS

Papildus 5. punktā noteiktajām vispārējām specifikācijām, ja pretaizbraukšanas ierīce iedarbojas uz stūri, pārnesei pārslēgšanas mehānismu vai transmisiju, tad tā atbilst īpašiem nosacījumiem, kas norādīti šāda veida ierīcēm.

6.1. Pretaizbraukšanas ierīces, kas iedarbojas uz stūri

- 6.1.1. Pretaizbraukšanas ierīce, kas iedarbojas uz stūri, to bloķē.
- 6.1.2. Ja atslēga ir pretaizbraukšanas ierīces slēdzenē, tad nedrīkst būt iespējams bloķēt stūri netīši arī tad, ja ierīce, kas neļauj iedarbināt motoru, darbojas vai sāk darboties.
- 6.1.3. Nedrīkst būt iespējams ar parastajiem vadības līdzekļiem ieslēgt aizdedzi transportlīdzekļiem ar benzīna motoru vai iedarbināt motoru transportlīdzekļiem ar dīzeļmotoru, kamēr ir atvērta slēdzene, kas iedarbojas uz stūri.
- 6.1.4. Kad pretaizbraukšanas ierīce ir sākusi darboties, nekādā gadījumā nav iespējams aizkavēt bultai nokļūt ligzdā.
- 6.1.5. Bultas ligzda ir pietiekami dziļa, lai nodrošinātu to, ka pretaizbraukšanas ierīce darbojas efektīvi arī pēc tam, kad nodilums ir sasniedzis noteiktu pakāpi.
- 6.1.6. Ja pretaizbraukšanas ierīces atslēgu var pārvietot stāvoklī, kurā stūre nav bloķēta, tad to projektē tā, lai sasniegt šo stāvokli un pārvietot atslēgu nevarētu nejausi.
- 6.1.7. Pretaizbraukšanas ierīcei jābūt pietiekami izturīgai, lai bez stūres mehānisma bojāšanas, kas varētu mazināt drošību, abos virzienos un statiskos apstākļos uz stūres vārpstas ass spētu izturēt 19,6 mdaN lielu griezes momentu.

6.2. Pretaizbraukšanas ierīces, kas iedarbojas uz transmisiju

Pretaizbraukšanas ierīce, kas iedarbojas uz transmisiju, novērš transportlīdzekļa piedziņas riteņu griešanos.

- 6.3. **Pretaizbraukšanas ierīces, kas iedarbojas uz pārnesumu pārslēgšanas mehānismu**
- 6.3.1. Pretaizbraukšanas ierīce, kas iedarbojas uz pārnesumu pārslēgšanas mehānismu, traucē jebkādu pārnesumu pārslēgšanu.
- 6.3.2. Rokas pārnesumkārbām ir iespējams ieslēgt pārnesumkārbas sviru tikai šādos stāvokļos: atpakaļgaita plus neitrāls stāvoklis vai tikai atpakaļgaita.
- 6.3.3. Automātiskai pārnesumkārbai bloķēšana iespējama tikai “stāvvietas” stāvoklī; pieļaujama papildu bloķēšana “neitrālā” stāvoklī.
- (7.)
- (8.)
- (9.)
- (10.)
- (11.)
-

II PIELIKUMS

Administratīvās iestādes nosaukums

PARAUGS

PAZIŅOJUMS PAR TIPA APSTIPRINĀJUMU

(vai mehāniska transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma atteikšanu vai anulēšanu attiecībā uz tā aizsardzību pret neatļautu izmantošanu)

Apstiprinājuma Nr.

1. Mehāniskā transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Transportlīdzekļa tips
3. Ražotāja nosaukums un adrese:
4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese:
.....
5. Īss apraksts par pretaizbraukšanas ierīci, tās piestiprināšanu un transportlīdzekļa sastāvdaļu vai funkciju, uz ko tā darbojas, papildus motora iedarbināšanai (stūre/pārnesumu pārslēgšanas mehānisms/transmisija/motora darbības kavēšana ⁽¹⁾).....
.....
.....
6. Transportlīdzeklis papildus ir aprīkots ar šādu skaņas signālierīci
7. Transportlīdzeklis ir iesniegts tipa apstiprināšanai:.....
8. Tehniskais dienests, kas veicis tipa apstiprināšanas testus:
9. Minētā dienesta izsniegtā ziņojuma sastādīšanas diena:
10. Minētā dienesta izsniegtā ziņojuma numurs:
11. Tipa apstiprinājums piešķirts/noraidīts ⁽¹⁾
12. Vieta
13. Datums
14. Paraksts
15. Šim ziņojumam ir pievienoti šādi dokumenti ar iepriekš norādīto tipa apstiprinājuma numuru:
..... pretaizbraukšanas ierīces, tās piestiprinājuma vietas un transportlīdzekļa sastāvdaļas, uz kuras tā darbojas, rasējumi, shēmas un plāni.
..... pretaizbraukšanas ierīces un citu sastāvdaļu, kas sekmē transportlīdzekļa aizsardzību pret neatļautu izmantošanu, fotogrāfijas.

⁽¹⁾ Nevajadzīgo svītrot.